

v šoli in praktičnem razkazovanju in poskušnji na prostem se zborovanje konča.

V. Jarc, tajnik.

Nekaj o kvoklji.

Dobro je, če si zapomni gospodinja ta-le pravila, kedar ji gre za to, da nasaja kako kvokljo: Po zimi nikar ne nasadi kvoklje, k večjemu gre to že v meseci marciji ali tudi poleti ni čas več za to. Koncem maja je menda najzadnji čas za nasado. Jajca naj vzame le od kokoši, ki pridno nesó. Jabelko ne pade daleč od jablana. Kmalu zatem, ko je kokoš zlesla, naj se ugane jajce iz gnjezda in na jajce se zapiše z olovko den, kateri se je zneslo. Ako je jajce starše, kakor dva tedna, ne velja več za nasado. Kedar imaš dovolj jajec in ti kvoče kvoklja, umij lepo jajca, kajti nesnaga na jajci, je dostikrat kriva, da se pišče v njem zaduši, predno se izvali.

Kar se tiče kvoklje same, ni dobra kvoklja, če še ni vsaj leta stara in gnjezdo ji daj na kakem mirnem kraju in ne pozabi dajati ji jesti. Jelo naj bode blizo gnjezda, vendar pa ne preblizo. Kvoklja naj se nekaj razhladi, ko si gre po jelu. Blizo gnjezda naj bode tudi nekaj peska; da se kvoklja v njem vkoplje, če čuti za to potrebo. Vsaj enkrat v času, ko kvoklja sedi, naj se ji izpremeni slama v gnjezdu. Ravnaj, gospodinja ti tako in ne bode, na kvar. Lepih in zdravih piščet ti bode praskalo po dvorišču, in ko dorastejo, bode za nje denarja pa tudi pečenka ne bode brez vsega.

Sejmovi. Dne 19. maja pri sv. Lenartu v slov. gor., pri sv. Lovrenci na kor. žel., v Ulimji, v Središču, na Ptujski gori, v Reichenburgu in v Velenji. Dne 21. maja v Marenbergu, dne 23. maja v Soštanci in dne 24. maja pri sv. Lenartu v slov. gor.

Dopisi.

Iz Celja. (Blagoslovljenje mil. gosp. opata.) Lepšega praznika staroslavno Celje že dolgo ni videlo, kakor je bil den blagoslovljenja našega novega opata, mil. gospoda Franca Ogradija. Zbralo se je bilo do 50 čč. duhovnikov svetovnikov in redovnikov okoli premil. kneza in škofa Mihaela, ki s pomočjo dveh prelatov, g. stolnega dekana Orožna iz Maribora in g. prosta Modrinjaka iz Ptuja, v ponedeljek po 4. nedelji po Veliki noči v tukajšnji mestni farni cerkvi blagoslovili devetega celjskega opata. V slovenskem, potem pa v nemškem nagovoru, katerega so imeli premil. knezoškof od 8. do pol 9. ure, predstavili so brezštevilni množici ljudstva novega, nam prav dobroznanega gospoda opata ter so slehernega poslušalca opomnili skrbeti za vsem potreben trajni mir: z Bogom namreč, sè sam seboj in z bližnjim. Po-

tem so premil. knezoškof služili tiho sv. mešo, med katero so blagoslavljali novega gosp. opata. Ob koncu teh pomenljivih obredov zapeli so z milo zvonečim glasom zahvalno pesem: „Te Deum laudamus.“ Med slovesnim odpevanjem kora spremljala sta že omenjena gospoda prelata z mnogimi čč. duhovniki novega mil. gospoda opata, po škoflje opravljenega, skozi cerkev, da so tu delili zbrani množici ravnokar prejeti opatski blagoslov. Svečanost minola je okoli 10. ure. Kmalu potem videl si premil. knezoškofa voziti se k onim prvim gospodom našega mesta, kateri so na predvečer jim bili na kolodvor naproti prišli. Po obedu, katerega so bili novi gosp. opat pripravili na svojem domu premil. knezoškofu in do 60 duhovnim in svetovnim gospodom, obiskali so naš premil. višji pastir še častitljivi kapucinski samostan, potem pa cerkev sv. Jožefa in tik nje stoječo „misijsko hišo“ čč. gg. lazaristov. — Vtorek služili so premil. vladika sv. mešo v zavodu čč. šolskih sester ter so obiskali se čč. usmiljenke in vse njihove bolnike v javni bolnišnici, „Gisela-Spital“ imenovani. Obeni popoldne povrnili so se nazaj v Maribor. Mesto in okolica vse je očarano po toliki ljubeznjivosti novega premil. knezoškofa. Ljubi Bog daj njim, kakor novemu gospodu opatu doživeti mnogo, mnogo srečnih dni!

P. N.

Od Marije Snežne. (Prošnja. Studenec.) (Konec.) Zoper vse ugovarjanje pa je g. B. nagibal gg. šolske očete za nemško šolo. Kazal jim je lep sad, kakor kača Evi v raji, in kakor se je Evi dopadel sad s tem bolj, čem dalje ga je gledala, tako se je dopadel Barthov predlog tem šolskim očetom s tem bolj, čem dalje so o njem klatili, vendar pa se predlog ni vsem dopadel, g. B. je podpisal prošnjo najprej in jo je začel ponujati, kakor Kranjec „lorbek.“ Podpisali pa se niso: gosp. Vid Majcen, nadučitelj, Avg. Pestiček in č. g. Jože Golinar, ki niso bili pričujoči, ker so se slednji ravno tisti den, začeli vojskovati s smrtjo. Kaj mislite, g. vrednik, kaj bi naredili s tistimi, ki so se podpisali za to krivično reč? Jaz mislim, da bi bilo prav, da jih denemo v črne knjige, posebno tiste, katerim teče po žilah slovenska kri. Gospodu Barthu pa mislim, da bi bilo prav, ko bi ga postavili k tistemu znanemu gospodu v Brežicah, kajti tedaj ju bi bilo vkup par. Zdaj še imam nekaj omeniti o g. Vogrincu. Ta gospod je prišel sem l. 1888 s Pohorja od sv. Martina. Prišel pa je sem s tem namenom, kar je hitro kazal, da bi postal tukaj nadučitelj ali do zdaj še tega ni dosegel. Potem si je prizadeval, da bi poslal orgljare, to se sodi vsaj po tem, ker je g. načelnik Kurnik enkrat rekel pokojnemu g. župniku: Zakaj pa ne bi bil toti „orgelist?“ Letos o veliki noči se je tudi očitno govorilo, da bode gospod Vogrinec „ör-

gelist.“ Rad bi videl, kako bi stala tako velikemu gospodu orgljarska, mežnarska suknja. Posebno lepo bi bilo videti, ko bi tak velik gospod nosil po cerkvi rožič, ko bi zažigal ali pa vgaševal sveče. — Ali kaj nam je za to mar! To vemo, da bi to bila prav mastna pečenka, prav po mesarski, kakor je izrekla neka plemenita gospa. G. Vogrinec, prihodnji orgljar in mežnar, pride po takem tedaj v staro šolsko poslopje, ki je zdaj in že nekdanj v svojem začetku mežnarija bila. Dosedanji orgljar in mežnar, kam pa bi z njim? Menda gre v pokoj? Mislim, da še ni doslužen vojak, ali pa kak invalid. Gosp. Barth ima neki veliko skrb za šolo Marije Snežne. Nekateri tedne po seji je govoril z nekim snežniškim kmetom in mu je pravil: Zdaj bo boljše, ker bote dobili nemško šolo. O nemški šoli Snežni so neki mogli lani veliko sanjati po Cmureku, ker je celo neki cmureški črevljar govoril, kako dobro bi djala tukaj nemška šola. Pa še prej že l. 1885 so si Nemci veliko prizadevali, da bi naša šola prišla v nemške roke. Tistega leta so Snežničani stavili novo šolsko poslopje, in Nemci so jim hoteli vsiliti šulvereinski denar. — Na sklepu šolske seje 30. jan. se je Lovrenc Karner obrnil z največjim spoštovanjem do g. Bartha, in ga prosil, naj bi se to zgodilo, da bi šolarji imeli v šoli pripravljen škač sveže vode. No, gospod zdravnik se niso za to zmenili veliko, kajti kaj je njim mar, če otroci imajo piti ali ne! Se vè, da g. B. nimajo tega sami v rokah, ampak celi krajni šolski svet. Šolarji so se do zdaj napajali v župnijskem studencu, če so našli kaj postane vode. Bila je pri studenci pripravljena prstena posoda, „srebljivec“, s katero so si otroci zajemali vodo. Zdaj pa, ko so posodo zlomili, se spenjajo z ustmi k vedru v studenec, ki je globok okoli 6 do 8 sežnjev. Spinjajo se v studenec celo najmanjši šolarji. Kdor tega ni videl, ne more verjeti, toda resnica ostane resnica. Sila lomi kola. Otroci se vè, da cedijo v studenec svoje smrkije, kar ne more biti tečno in tudi ne zdravo. To bi posebno moral „preštimatei“ g. zdravnik. Ko bi g. Barth tukaj pokazali svojo mogočno roko, tedaj bi to bilo bolj potrebno, kakor nemške šole.

Iz Velike Pirešice. (Cirilo-Metodova družba in versko-narodna šola.) Naša mlada podružnica prekristne družbe sv. Cirila in Metoda obhajala je v nedeljo, dne 20. apr. po večernicah svojo obletnico ali svoj občni zbor. Ker nam je bilo vreme posebno milo, so šlo se je nepričakovano obilno število družbenikov, kakor prijatelj te družbi v ovenčani hiši Janeza Felicijana, p. d. Mostnarja, tik ceste, ki pelja iz Celja v Rožno dolino. Prvomestnik, č. g. župnik Voh otvoril je zborovanje s kratkim nagovorom, v katerem je dokazal velik pomen te v verskem in narodnem oziru

tako važne družbe. Izrekla se je pri tej priliki še prisrčna zahvala „Posojilnici“ v Celji, ker tako krepko podpira naši družbi sorodno „kat. podporno društvo v Celji“. Društveni blagajnik, č. g. kapelan Kitak, poročal je z veseljem, da je v zadnjem društvenem letu nabral blizu 50 fl. od družbenikov za družbine namene. Lovabil je prijazno navzoče prijatelje naše družbe njej pristopiti, ter takoj njemu izročite svoje darove za to družbo. Nabralo se je še ta dan od 45 večji del novih udov okoli 12 gld. za uboge slovenske otroke. Za naše razmere je to že veliko, ker ljudje tukaj niso premožni, ter navadno še le v jeseni odrajujejo svoje doneske. Zapisnikar, g. Ivan Kač, poročal je o podružničnih zadevah. — Po predlogu iskrenega narodnjaka spošt. M. Podpečana, župana Velikopireškega, bilo je dosedanje podružnično načelnštvo soglasno potrjeno še za novo društveno leto. Ravno ti gospodje odborniki bili so pa tudi soglasno izvoljeni za odposlance ali zastopnike naše podružnice pri veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda za l. 1890. Z velikim navdušenjem sprejel se je nasvet č. g. prvomestnika, prositi visoko gospodsko zbornico na Dunaji v posebni prošnji (peticiji), da nam bi pripomogla k takojšnji šolski postavi, kakoršnja bi se v verskem oziru vjemala s preimenitno „izjavo“ prevzvišenih avstrijskih škofov z dne 12. marca t. l., v narodnem pa z 19. členom osnovnih postav od l. 1867. Zborovanje zaključil je potem s trikratnim živio-klicem na našega svetlega cesarja Franca Jožefa I. Dobro izvežbani pevski zbor Gališki zapel je par lepih slovenskih pesmi, ki so še stare možake očividno navduševale za našo narodno stvar. Za „pisanke“ razdelilo se je nekoliko poučnih knjig in podob med one družbenike, katerim je bila pri srečkanji sreča najbolj mila. Odmolivši skupaj „angelsko čiščenje“, pri katerem smo se spominjali še naših p. n. rimskih romarjev, razšli smo se s srčno željo, da bi slavna družba sv. Cirila in Metoda se vedno lepše razcvetela ter povsodi novih, skrbno delalnih podružnic pridobivala.

P. N.—c.

Iz Mislinja. (Opominj.) Volitve v okr. zastop pa tudi volitve za dež. zbor, oboje bode skorej ob enem, in ob času največjega dela, ali kaj si čemo; če je tudi pšenica zrela, ne bomo jih kmetje prezirali, da bi nam pohabili nemčurji in mestjani okrajno gospodarstvo ter nam svojevoljno zapirali preugodni pripomoček posojila iz okrajne posojilnice in bi mi jim izpustili prelepo svoto prihranjenega rezervnega kapitala, od katerega želimo še nadalje zajemati odstotke za stavbo projektiranih šol in tako tudi za izboljšanje občinskih potov, posebno tistih, kateri se vežejo na obojih koncih okrajne ceste. Še imam zastran preuredbe potrebnih nasvetov o vzdrževanju in skladbi stroškov za

okrajne ceste, o katerih pa danes molčim, za prostor prevažnej borbi za volitve deželnih poslancev. Ko smo v sv. Lenartu slišali preč. g. dra. Šuca o delovanju v dež. zboru, da so Čehi ali češki Nemci s tem največ narodnih pravic, namreč spravo dosegli, ker so se v zbornici preznani poslanci manjšine skujali in so odločno odgovarjali: ako nismo vredni, da se nam kakšna želja izpolni, gremo rajši lahke vesti domov, da deželi in državi stroškov ne prizadevamo. Dragi volilci, dragi narodnjaki! Če se res naši osmerici poslancev v Gradci tudi tako pravica meri, ali ne bomo pri volitvi odločno tirjali, da naj se le tisti gosp. kandidat pusti izvoliti, kateri bode odločno svoje moči za ljudstvo žrtvoval, ne pa da hrepeni biti izvoljen le za svoje koristi in za voljo časti. Za ta nasvet nas bodete pa gospodje kandidatje poprašali, če smo volilci politično dozorjeni ali bomo res trdno in stanovitno tudi tedaj le za tistega glasovali, ki bodo po razpisilu nove in spet nove volitve zaporedoma na volišče potovati potreba? Ali se ne bodo lahkoverni, politično nedozorjeni volilci udali, da izvolijo rajši liberalca nemškutarja, češ, da imam le mir pred temi sitnimi volitvami? Žali Bog, da nam celo hladne krvi ne manjka; tega bi ne smelo biti, kolikor smo tedaj premrzli volilci, toliko so potem hladnejši poslanci in drugači tudi biti ne more. Se ve, da ne; kaj toraj pomagaj, če iskreno narodni poslanec vrešči, n. pr. dajti narodu narodni jezik v c. kr. urade, če se mu pa koj zavrne, da ljudstvo tega ne tirja, ker dopisuje iz večine le nemško itd. Kaj si mora poslanec z najgorečnejšo tirjatvo pomagati za polajšanje pretežke šolske butare ubogega gorskega kočarja od osemletne in celodnevne šolske sile oprostiti, ako krajni šolski svet in občine enoglasno ne zahtevajo tega? Volilci predragi! Storimo si med seboj obljubo, da niti eden ne sme biti brez časnika „Slov. Gosp.“ in za to eden list za volilce ene občine ne zadoštuje, da bomo pazno gledali, kateri se je kaj za naše koristi boril, da bomo vedno znali, komu se naj zaupnica podeli. Naši poslanci pa naj po vsakem zborovanju, vsako leto volilce skličejo in poročajo o svojem delovanju, pa ne še le ob koncu šestega leta, kadar ga sili na to le zna biti novo kandidiranje. J. V.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Včeraj, dne 14. maja so Nj. veličanstvo svitli cesar odprli veliko drž. razstavo na Dunaji za gospodarske in obrtnijske otvari. Razstava trpi do dne 15. okt. Ako sodimo po pripravah, bode razstava sijajna — Delegaciji, avstrijska in ogerska, začnete svoje posvetovanje o skupnih drž. stroških v sredo, dne 4. junija. — V drž. zboru je go-

voril v ponedeljek dne 12. maja, posl. M. Vošnjak ter si je „izposodil“ v tem predsednika c. kr. okr. sodnije v Celji. Več prinesemo o tem v svojem času. — Neko razstavo imajo letos tudi v Gradci, toda nemška gospoda ni vzela v odbor, ki jo pripravlja, nobenega Slovenca in se poprek obnaša, kakor da v deželi ni slov. ljudstva, zato pa ni upanja, da bode razstava kaj prida. Nesrečni liberalci! — „Südmark“ se baha, da ima že veliko slov. posestev na ponudbo, vendar pa je volje, vzprejeti še novih ponudeb. Ne bode menda take sile. — Mestni zastop v Celovci ni ničesar privolil za spomenik, ki se napravlja nemškemu pesniku R. Hamerlingu v Gradci. Vsled tega pa je ondi huda jeza na Korošce. — Slov. društvo „Straža“ je poslalo slov. drž. poslancem zahvalo za to, da se potezajo možato za slov. Korošce, ki nimajo v drž. zboru svojih poslancev, ampak le nemškutarje. — V Ljubljani je imelo kat. pol. društvo zadnjo nedeljo zbor ter so možje izlasti tožili čez to, da še se pri tovarnah v nedeljah ne počiva, kakor to zahteva božja in drž. postava. — Na Dolenjskem je veliko veselja, ker so v drž. zboru vzprejeli postavo o „dolenjski železnici.“ Ona se napravi iz Ljubljane skozi Novo mesto na Hrvaško in pa doli v Kočevje. — Pri mestnih volitvah v Gorici so propadli laški liberalci in tako pride v zastop tudi par slov. mož. — V Trstu tožijo čez drago meso, temu pa neki ni kriva visoka cena živine, ampak klavnica, ki jo ima neka „zadruga bogatašev“ v rokah. — Župan v Zagrebu, dr. Amruš uživa veliko zaupanje pri mestjanih pa tudi pri delalcih in to bode Khuen-Héderváryju bitko v oči ter si on sedaj ne upa več tako delati za Madjarijo, kakor bi to rad. — Odkar ni več Tisza na čelu ogerske vlade, postaja ondi, posebno v drž. zboru, vse bolj mirno in to daje upanja, da bode grof Szápáry, ker je vrl sin katol. cerkve, tudi zaveri odpravil, ki jih ima v Madjariji katol. cerkva, izlasti pri mešanih zakonih. — V Galiciji vrejuje vlada „črno vojsko,“ to se pravi, posebni podčastniki se razpostavijo po nekaterih krajih, da spisujejo vse može, ki jih veže postava pod „črno vojsko.“ Se ve: če bode te kedaj treba, treba je bode najprej na meji Rusije.

Vunanje države. V petek je bilo več nemških romarjev pri sv. Očetu v Rimu. Papež so jih posebno prijazno vzprejeli, češ, da veje sedaj bolji duh v Nemčiji za katol. cerkev. — Tudi v Italiji se čuti breme, ki ga nalaga večni strah pred vojsko in tam se čuti še tembolj, ker so ljudje revni in imajo že itak velike davke. — Sedaj je na Francoskem slava generala Boulangerja že popolnem na tléh in ima mož za se le še kaci 20 poslancev. General pa tudi ni zaslužil nikoli zaupanja. —